

Inhoudelijke voorbereiding 1

Schriftgedeelte

Genesis 4:1-16

Thema

Kaïn en Abel

Exegese

We behandelen de geschiedenis van Kaïn en Abel uit Genesis 4:1-16.

Vers 1 – 2

Naast Kaïn en Abel hebben Adam en Eva nog meer kinderen gekregen. In ieder geval dochters met wie hun zonen konden huwen. Hun oudste zoon Kaïn wordt een landbouwer die het land bewerkt. Hun tweede zoon Abel wordt een veehouder die kleinvee hoedt.

Vers 3

Kaïn offert een deel van de opbrengst van het land, bijvoorbeeld graan, groente of fruit. Abel offert enkele dieren van zijn kudde. Hij zoekt vetgemeste schapen uit die bovendien de eerstgeborenen van een moederdier zijn. Hij geeft het beste aan de Heere.

Vers 4 – 5

De Heere ziet Abel en zijn offer aan; Hij is hem genadig gezind. Neemt hem aan als Zijn kind. Abel offert vol geloof, schuilend achter Christus, met een oprecht hart. Wat de eer van God op het oog heeft. Daarom neemt God zijn offer aan. In Hebrreeën 11:4 kunnen we lezen, dat het offer van Abel meer was dan het offer van Kaïn. Dat kan duiden op de betekenis ervan voor God, als ook op de kwaliteit ervan.

God ziet Kaïn en diens offer niet aan. Kaïn dient God niet met een gelovig en oprecht hart. Hij offert omdat het moet, zonder berouw en geloof in zijn hart. Hij hoopt dat hij in ruil voor het offer, Gods zegen krijgt.

Hoe Kaïn en Abel dit te weten komen, weten wij niet. Wij weten wel dat het voor hen beiden duidelijk wordt.

Waarom aanvaardt de Heere Abels offer wel, en Kaïns offer niet? Het antwoord op deze vraag ligt niet zozeer in de grootte van het offer. Het is opvallend, dat er niet staat dat de Heere het offer wel of niet aanziet, maar dat hij Abel of Kaïn met hun offer wel of niet aanziet. Blijkbaar maakt het nogal uit hoe de offeraar offert.

Kaïn wordt woedend en stelt zich vijandig op, in de eerste plaats tegenover God, Die hem niet wil aanzien.

Vers 6

De Heere zoekt Kaïn op, zoals de vader de oudste zoon in de gelijkenis (Lukas 15) opzoekt. Er is toch geen reden om boos te zijn? De schuld ligt bij Kaïn. God wil Kaïn overtuigen van zijn ongelijk en van zijn zonden. Hij biedt Kaïn de mogelijkheid om tot inkeer te komen en berouw te tonen over wat hij doet.

Vers 7

God schetst Kaïn twee uitersten. 'Is er niet, indien gij wel doet, verhoging?' Als u het kwade nalaat en het goede doet en in Mij gelooft zal Ik u als Mijn kind aannemen. De ene zonde lokt de andere zonde uit. Abel ziet u als de oudste broer. Hij heeft respect voor u en onderwerpt zich aan u.

Vers 8 – 9

Als Kaïn later met zijn broer in het veld is, doodt hij hem.

De eerste mens die sterft, is een kind van God. Kaïn ontkent alle schuld en doet alsof er niets aan de hand is als God hem vraagt waar zijn broer is. Hij tart God. Hij voelt zich voor niemand verantwoordelijk.

Vers 10

Wat hebt u gedaan? God stelt hem met deze woorden zijn gruwelijke zonde voor ogen. Het vergoten bloed van Abel roept tot de Heere in de hemel om vergelding.

Vers 11 - 12

Gij zijt vervloekt van de aardbodem: Kaïns arbeid zal geen resultaat hebben; bebouwing en bewerking van de aarde zal hem vanaf nu niets meer opleveren voor zijn dagelijks onderhoud. Bovendien zal hij nergens rust meer vinden; hij heeft niet langer een vaste woonplaats.

Vers 13.

Kaïn kan niet geloven dat er nog vergeving bij God mogelijk is voor wat hij gedaan heeft. Hij is wanhopig. Het lijkt er op dat Kaïn zijn zonde beseft, maar uit het vervolg blijkt daar niets van. Hij heeft spijt, maar geen berouw.

Vers 14 – 15

Kaïn vreest voor zijn leven! Hij lijkt de gevolgen van zijn daad, te weten een zwervend bestaan, angst voor medemensen, veel belangrijker te vinden dan het feit, dat God over hem oordeelt.

Zevenvoudig gewroken: veelvuldig vergolden. God heeft zoveel genade, dat Hij zelfs de moordenaar van Zijn kind in bescherming neemt.

Vers 16

Kaïn gaat écht weg bij de Heere om nooit meer tot Hem terug te keren. Dat zien we bevestigd in de geslachtslijn van Kaïn (vers 17-24, vooral de goddeloze houding van Lamech). Waar dat op uit loopt, zien we in de dagen van Noach (Genesis 6-8). Kaïn gaat wonen in het land Nod, wat betekent: zwervend, omzwerving, verbanning.

Geloofsleer

- HC Zondag 40: het zesde gebod, gij zult niet doodslaan
- HC Zondag 51, vraag en antwoord 126: de vergeving van de zonde, naar aanleiding van de vijfde bede.
- DL 3,4 art.2: de erfzonde

Gebedspunten

- 'Leer ons U lief te hebben boven alles.'
- Vergeving van zonden
- Andere (vervolgde) christenen in binnen- en buitenland.

- Wijsheid en moed om voor ons geloof uit te (blijven) komen in het dagelijks leven (in de winkels, op straat, bij het horen van een vloek, in het omgaan met niet-kerkelijke vriendjes, ...)
- Wegnemen van jaloezie en boosheid in ons hart, lelijke gedachten over anderen in ons hoofd. Dat kan ons bewaren voor erge(re) zonden.
- Berouw en bekering in het hart van mensen die vanwege moord in de gevangenis zitten.

Psalm- en liedlijst

Psalmen

Maak een keuze uit de volgende psalmen en liederen:

39:3	O Heer, ontdek mijn levenseind aan mij
51:1 en 10	Genâ, o God, Genâ, hoor mijn gebed Dan vindt Gij in onz' offeranden lust
73:12,13 en 14	'k Zal dan gedurig bij U zijn Wien heb ik nevens U omhoog Wie ver van U de weelde zoekt
105:3	Vraagt naar den Heer' en Zijne sterkte
Geb. des Heeren: 8	Verlos ons uit des bozen macht

Liederen

UMK 1, nr.4	Kaïn offert van zijn koren
ZB:	Welzalig de man
ZB:	Mogen de woorden van mijn mond
ZB:	'k Heb geloofd en daarom zing ik

Verwerken = leren

Het geloof nu is een vaste grond der dingen, die men hoopt, en een bewijs der zaken, die men niet ziet. (Hebreeën 11: 1)

- Zeg de tekst twee keer samen op.
- Laat de derde keer twee woorden weg, de kinderen raden welk woord je weg laat.

Introductie op de vertelling:

Houd twee A-4-tjes omhoog houden met *dezelfde* afbeelding van een persoon. Vragen: zien jullie verschil? Kinderen zeggen eenparig 'nee', want de afbeeldingen zijn hetzelfde. Vervolgens geef je aan, dat we aan de buitenkant hetzelfde kunnen zijn maar van binnen anders. Zo is het ook met Kaïn en Abel. Aan de buitenkant lijken ze bijna hetzelfde, van binnen zijn ze echter totaal anders.